

w sposób, który ukazuje dane zagadnienie nie tylko od strony naukowej, lecz także duchowej, i które stanowią o rzeczywistości ludzkiego życia.

Ks. Mirosław Brzeziński
Katedra Opieki Społecznej Paliatywnej i Hospicyjnej
Instytut Nauk o Rodzinie KUL

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA
„WZRASTANIE CZŁOWIEKA W TAJEMNICY CIERPIENIA”
Lublin, 6 października 2009 roku

Hospicjum Dobrego Samarytanina w Lublinie stara się nieść swoim podopiecznym jak największą ulgę i pomoc, zapewniając im godne życie do ostatniego dnia.

Genowefa Tokarska – wojewoda lubelski

„Hospicjum to też życie” – pod tym hasłem odbywały się tegoroczne VI Światowe Dni Hospicjów i Opieki Paliatywnej. W całej Polsce ponad 100 ośrodków działających na rzecz osób nieuleczalnie chorych włączyło się w organizowanie różnego typu spotkań, promujących wolontariat hospicyjny poprzez: dni otwartych drzwi w hospicjach, kursy dla wolontariuszy medycznych, szeroko zakrojoną akcję medialną. Wszystko to miało na celu przekazywanie informacji na temat wolontariatu hospicyjnego oraz płynących z niego korzyści dla hospicjów, chorych i samych wolontariuszy.

W ramach obchodów dni hospicjów Katedra Opieki Społecznej, Paliatywnej i Hospicyjnej, działająca w ramach Instytutu Nauk o Rodzinie KUL, wraz z Hospicjum Dobrego Samarytanina w Lublinie zorganizowali 6 października 2009 roku Międzynarodową Konferencję naukową pt.: „Wzrastanie człowieka w tajemnicy cierpienia”. Konferencja miała także na celu upamiętnienie 20-lecia istnienia Lubelskiego Towarzystwa Przyjaciół Chorych, które jest założycielem Hospicjum Dobrego Samarytanina w Lublinie. Konferencja została objęta honorowym patronatem, przez ks. abp. Józefa Życińskiego – Metropolitę Lubelskiego, ks. Stanisława Wilka – rektora KUL, Genowefę Tokarską – wojewodę lubelskiego oraz Krzysztofa Grabczuka – marszałka województwa lubelskiego.

Uroczystości rozpoczęto mszą św. w kościele akademickim KUL w intencji wszystkich pracowników i wolontariuszy działających na rzecz osób terminalnie chorych. Ksiądz prof. dr hab. Mirosław Kalinowski w wygłoszonej homilii ukazał sens pracy wolontariuszy hospicyjnych, polegającej na „towarzyszeniu w odchodzeniu”,

„byciu przy osobie cierpiącej”, „wspólnym czuwaniu w oczekiwaniu na śmierć”. Posługa ta jest najważniejszym darem z siebie osobom cierpiącym i umierającym.

Ksiądz prof. dr hab. Mirosław Kalinowski (dziekan Wydziału Teologii, kierownik Katedry Opieki Społecznej, Paliatywnej i Hospicyjnej, członek Zarządu Hospicjum Dobrego Samarytanina) otworzył konferencję, powitał przybyłych z kraju i zagranicy prelegentów, przedstawicieli władz miasta Lublina i województwa lubelskiego, uczestników konferencji oraz licznie zgromadzone media lokalne. Przewodniczący podkreślił, iż konferencja ma uroczysty charakter, gdyż jest poświęcona obchodom 20-lecia działalności hospicjum, ale składa się na nią także część naukowa, dotycząca rozwoju osobowego człowieka doświadczającego cierpienia.

Prezes Zarządu Stowarzyszenia mgr Maria Drygała w wystąpieniu pt.: „Słowo o Hospicjum Dobrego Samarytanina w Lublinie” przybliżyła uczestnikom konferencji historię powstania Lubelskiego Towarzystwa Przyjaciół Chorych. Przytoczyła istotne daty dotyczące kolejnych etapów w rozwoju działalności hospicjum, liczebności osób, które udało się objąć opieką hospicyjno-paliatywną (zarówno w opiece stacjonarnej, jak i w postaci wizyt domowych), jednak główny akcent „historii” skierowała na ludzi tworzących personel hospicjum. Kolejno przedstawiła nazwiska pionierów „działań”: pielęgniarek, lekarzy, księży, sponsorów i dobroczyńców, wielu wolontariuszy hospicjum, którzy dołączyli do stowarzyszenia wówczas, gdy nieraz sami doświadczali cierpienia, gdy odchodzili ich najbliżsi, jak i wsparcia ze strony placówek opieki paliatywnej. Podsumowując swoje wystąpienie, ukazała ogromną potrzebę rozwijania działalności hospicyjnej – poprzez przygotowywanie kolejnych łóżek dla chorych oraz organizację zespołów pracowników, pełniących opiekę domową.

Wśród zaproszonych gości była obecna Genowefa Tokarska, wojewoda lubelski, która wyraziła głębokie uznanie dla wszystkich osób zaangażowanych w dzieło prowadzenia opieki paliatywnej oraz złożyła życzenia wytrwałości w dalszej postudze cierpiącym i ich rodzinom. Jubileusz działalności Stowarzyszenia stał się także okazją do wręczenia wyróżnień wolontariuszom i przyjaciołom hospicjum. Medalem Wojewody Lubelskiego za osobiste zaangażowanie w niesienie pomocy osobom potrzebującym, za wytrwałość, odwagę i miłość bliźniego okazywaną podopiecznym hospicjum uhonorowani zostali: prezes Zarządu Lubelskiego Towarzystwa Przyjaciół Chorych Hospicjum Dobrego Samarytanina Maria Drygała, prezes Zarządu Tezet S.A. Tomasz Berzyński oraz współwłaściciel piekarni Kuźmiuk S.C. Sergiusz Kuźmiuk.

Część naukową konferencji rozpoczęto sesją ogólną zatytułowaną „Wzrastanie człowieka w tajemnicy cierpienia”. Prelegenci ukazywali doświadczenie cierpienia przez poszczególnego człowieka jako wyjątkową przestrzeń do duchowego rozwoju w swoim człowieczeństwie. Zagadnienia psychologicznego rozwoju osobowości człowieka cierpiącego przedstawiła dr hab. Iwona Niewiadomska, dyrektor Instytutu Psychologii KUL. Swoje analizy oparła ona na teorii dezintegracji pozytywnej K. Dąbrowskiego. Obraz cierpienia osoby chorej w hospicjum ukazał uczestnikom konferencji dr Bogusław Block FDP, pracownik naukowo-dydaktyczny Instytutu Psychologii KUL. W tym wystąpieniu Hospicjum Dobrego Samarytanina zostało przedstawione jako odpowiedź „chrześcijanina” na biblijny obraz dobrego samarytanina,

niosącego pomoc każdemu potrzebującemu i cierpiącemu. Właśnie opieka hospicyjna pochyla się nad chorymi będącymi w terminalnym okresie choroby nowotworowej, u których zakończono leczenie przyczynowe, a konieczne jest zwalczanie objawów związanych z postępowaniem choroby. Zadaniem hospicjum jest zwalczanie bólu, pomoc rodzinie w opiece nad chorym, wspieranie rodziny w okresie żałoby, a także wspomaganie socjalne. Ostatnie wystąpienie w tej sesji wygłosił dr Eugeniusz Szymonowicz z Instytutu Badań Kościelnych w Łucku (Ukraina). Przedstawił on wartość wiary w Boga oraz wiary w istnienie sensu własnego cierpienia dla godnej egzystencji człowieka chorego do samej śmierci. Sesji pierwszej wprowadzającej przewodniczył ks. dr hab. Marian Stepulak, prof. KUL, dyrektor Instytutu Nauk o Rodzinie.

Sesja druga dotyczyła wzrastania człowieka w tajemnicy cierpienia na przykładzie różnych organizacji wspierających człowieka w kryzysowym momencie jego życia: w Ruchu Rzeki Życia na Słowacji (dr Bohumir Živcak i o. Patrik Grotkovsky z Katolickiego Uniwersytetu w Ružomberku), w zakładach penitencjarnych na Ukrainie (ks. Grzegorz Draus – Naczelny Kapelan Zakładów Penitencjarnych w Ukrainie) oraz w Katolickim Ruchu Antynarkotykowym KARAN (ks. Edward Rysztowski – dyrektor oddziału KARAN w Elblągu).

Przedstawione w wystąpieniach definicje cierpienia dotyczyły nie tylko cierpienia fizycznego, lecz także cierpienia psychicznego, związanego z utratą sensu życia. Liczne przykłady przytoczone przez prelegentów ukazują, że tajemnica cierpienia dotyka każdego człowieka – poprzez doświadczanie bólu w różnych wymiarach, jednak wzrastanie cierpiącego w swoim człowieczeństwie jest możliwe tylko wtedy, gdy w całości swój ból zawiera on Bogu.

Ks. prof. dr hab. Mirosław Kalinowski, przewodnicząc tej sesji, podsumował obrady oraz wskazał potrzebę szerzenia idei hospicyjnej w społeczeństwie. Świadomość konieczności pomocy osobom chorym, samotnym i cierpiącym motywuje do podejmowania działań wspierających w różnym zakresie oraz jednocześnie wzbudza w człowieku dążenie ku wartościom wyższym.

*Julia Gorbaniuk
Katedra Życia Społecznego Rodziny
Instytutu Nauk o Rodzinie KUL*